

FERMENTS

Jeroni Salom

Sempre s'ha dit que tant la m3sica com la ci3ncia, amb els seus sofisticad3ssims entramats num3rics i s3gnics, nom3s a l'abast d'uns pocs privilegiats, s3n un llenguatge universal. Que deu voler dir que, per arribar a la ment i als cors de la bona gent, sobretot als cors, no necessiten de les parades obligat3ries dels llenguatges naturals. De les lleng3es, aquest grapat de sons encadenats que ens acompanyen tota la vida, i que ens serveixen per a les comunicacions m3s elementals i per als pensaments m3s excel·sos. En principi, totes iguals de nobles, encara que n'hi ha que en cataloguen de bones i de dolentes, i que identifiquen de pas una col·lectivitat.

La m3sica, apunt3vem, no tendria aquestes limitacions; el seu llenguatge seria capaç de traspassar fronteres, pa3sos i cultures. Qui sap si ara mateix un dels malaguanyats sirians que fa d'holand3s errant per la vella i trista Europa, que en deia el tan oblidat Estell3s, aquell a qui no volen ni acollir els pa3sos de la

mateixa llengua i religió, que no sap on dormir3, si dem3 tendr3 plat a taula assegurat, t3 com a consol les suites de violoncel de Bach, les mateixes que, nosaltres, occidentals queixosos, malcriats i ben peixits, escoltam pl3cidament a casa, amb un so tan perfecte que espentya, fins i tot, la força humana i terrenal de l'original.

► **Per3 la m3sica tamb3** diu coses, tan ben dites i inapel·lables, si falta fa, com les paraules desesperades que puguin sortir de les entranyes de qui clama una vida millor. Per si qualc3 en t3 qualche dubte, que la m3sica pot estar vinculada a un entorn i traspasar el mat3s d'universalitat que se li sol atribuir, no s'ha de perdre l'experi3ncia d'escoltar (i visionar) l'extraordin3ria, exc3ntrica i irrep3tible (que podem retenir i fixar gr3cies a les tecnologies del nostre temps) aventura del projecte *Ferments*. *El mapa sensitiu d'una illa*, la m3s recent maquinaci3 del traficant de m3siques i cultures, Miquel Brunet.

Prenent com a model (els bons deixebles mai no abjuren, per unes elementals dosis de dec3ncia, de les ensenyances dels mestres) el m3tic àlbum de Miles Dives *Bitches Brew* (1970), Miquel Brunet va aconseguir enclaustrar durant tres dies (tot i que, dit sigui de passada, no es varen estar, seguint el noble exemple dels monestirs medievals que varen

El missatge de fons de 'Ferments' és que perdre les arrels és enterrar de per vida els fonaments d'una cultura

salvar per a Europa la tradici3 cultural grecolatina i oriental, dels plaers m3s elementals dels humans, com el bon beure i el ben menjar), al seu estudi de Bunyola una barreja d'artistes, m3sics, glosadors, cantants, per, tenint com a principi la llibertat personal, la facultat d'improvisar, el di3leg inesperat i sorprenent entre els artistes participants, traçar unes m3siques, uns sons, unes paraules que, a part de la qualitat musical que es donava per suposada, interrogassin el present i el futur d'una Mallorca que se sap on va. Miquel Brunet ha confessat que la decisi3 que el va manar a embarcar-se en aquesta aventura 3s la incertesa, la preocupaci3 constant, sobre la identitat mallorquina, sobretot sobre la seva personalitat cultural.

► **El resultat final 3s**, d'entrada, emocionant i corprenedor; des del punt de vista musical, excel·lent, com ja ho han dit gent entesa. I per b3 que, a la vista del tarann3 majoritari de la societat mallorquina, el pessimisme potser en sigui el millor diagn3stic, el missatge de *Ferments* 3s d'una certa esperança; que el missatge ancestral de les Rondalles, de les tonades del camp, o de la Sibila mateixa, no desdiuen gens ni mica de l'experimentaci3 musical m3s actual. Per ventura el missatge de fons de *Ferments* 3s que perdre les arrels 3s enterrar de per vida els fonaments d'una cultura.